

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 671/2014-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. novembra 2014 predbežne prerokoval sťažnosť D. H., H. M. a P. H, zastúpených advokátom JUDr. Jozefom Polákom, Radlinského 1718, Dolný Kubín, vo veci namietaného porušenia ich základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 462/2013 z 11. augusta 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť D. H., H. M. a P. H. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. októbra 2014 doručená sťažnosť D. H., H. M. a P. H (spolu ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených advokátom JUDr. Jozefom Polákom, Radlinského 1718, Dolný Kubín, vo veci namietaného porušenia ich základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením

Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Cdo 462/2013 z 11. augusta 2014 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že Okresný súd Dolný Kubín (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom o žalobe žalobcu Žilinského samosprávneho kraja proti sťažovateľom ako žalovaným rozsudkom č. k. 7 C 123/2010-123 zo 4. júna 2012 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) určil, že sťažovatelia sú povinní vypratať priestory (špecifikované vo výroku rozsudku), ktoré obývajú spolu s rodinou na O., teda v nehnuteľnosti zapísanej na LV č..., k. ú...

Na odvolanie sťažovateľov Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 9 Co 414/2012 zo 14. februára 2013 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) rozsudok okresného súdu potvrdil. Pokiaľ išlo o skutkové zistenia, vyhodnotenie rozhodujúcich skutočností a právne posúdenie veci, v celom rozsahu sa stotožnil s dôvodmi rozsudku okresného súdu, na ktoré odkázal v súlade s § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“).

Proti rozsudku krajského súdu sťažovatelia podali 1. júla 2013 dovolanie.

Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie sťažovateľov odmietol a rozhodol, že sťažovatelia sú povinní zaplatiť žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania v sume 81,45 €.

Sťažovatelia vo svojej sťažnostnej argumentácii namietajú, že najvyšší súd „*sa odmietol zaoberať dovolacími dôvodmi, ktoré uviedli... vo svojom dovolaní s odôvodnením, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné...*“. Podľa sťažovateľov „*S uvedeným záverom... sa však nemožno v žiadnom prípade stotožniť... Takýto záver... je v rozpore s vykonaným dokazovaním a nezodpovedá účinnej právnej úprave...*“.

Podľa sťažovateľov najvyšší súd dospel k nesprávnemu záveru, keď „*výsledok konania vedeného na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 5C/1122/1998 nepovažoval*

za prekážku právoplatne rozhodnutej veci...“, a preto neistil v posudzovanom konaní vadu konania v zmysle § 237 OSP.

Sťažovatelia podrobne vo svojej sťažnosti uvádzajú, v čom vidia nesprávnosť skutkových a právnych záverov krajského súdu a okresného súdu, ktorými sa najvyšší súd nezaoberal z dôvodu podľa nich nesprávneho záveru o neprípustnosti dovolania.

Sťažovatelia uviedli:

„Povinnosťou dovolacieho súdu bolo (bez toho, aby skúmal, či rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na správnom právnom posúdení v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) zaoberať sa tým, či prima facie rozhodné skutkové a právne závery odvolacieho súdu, na ktorých založil namietané rozhodnutie, nie sú arbitrárne, prípadne svojvoľné a v tomto zmysle neodôvodnené a či ich z ústavného ale i zo zákonného hľadiska možno považovať za neospravedliteľné a neudržateľné, čo by mohlo mať zároveň za následok porušenie základného práva alebo slobody (porovnaj napr. m. m. I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00) a naplnenie dovolacieho dôvodu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ...

Porušovateľ však v napadnutom rozhodnutí nedostal svojej povinnosti poskytovať v občianskom súdnom konaní materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov sťažovateľov, a preto sťažovatelia nemajú inú možnosť, než obrátiť sa na Ústavný súd SR so sťažnosťou v zmysle ust. článku 127 Ústavy SR.

Sťažovatelia majú za to, že výklad a aplikácia ustanovenia § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku musia byť také, aby bolo rešpektované základné právo na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia. ...

Sťažovatelia majú za to, že v odôvodnení napadnutého rozsudku absolútne chýba odpoveď na otázky nastolené sťažovateľmi, ktoré majú pre vec podstatný význam.

V odôvodnení napadnutého uznesenia Najvyšší súd SR nedal presvedčivú a jasnú odpoveď na podstatné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Nereagoval na dovolacie dôvody predstreté sťažovateľmi v dovolaní zo dňa 01.07.2013, pričom sa obmedzil na strohé konštatovanie, že sťažovatelia podali dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu proti ktorému podanie dovolania zákon nepripúšťa. ...“

Sťažovatelia v sťažnosti navrhli, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 5 Cdo 462/2013 zo dňa 11.08.2014 o odmietnutí dovolania sťažovateľov 1/ až 3/ proti rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9 Co 414/2012 zo dňa 14.02.2013, bolo porušené základné právo sťažovateľov 1/ až 3/ podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, spočívajúce v práve na súdnu ochranu... a základné právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, spočívajúce v práve na spravodlivé súdne konanie. ...

2. Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 5 Cdo 462/2013 zo dňa 11.08.2014 a vec vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie. ...

3. Zároveň sťažovatelia žiadajú priznať náhradu trov právneho zastúpenia...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). Úloha ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu teda nespočíva v tom, aby určil, či preskúmanie veci predloženej navrhovateľom odhalí existenciu porušenia niektorého z práv alebo slobôd zaručených ústavou, ale spočíva len v tom, aby určil, či toto preskúmanie vylúči akúkoľvek možnosť existencie takéhoto porušenia. Inými slovami, ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (I. ÚS 4/00).

Sťažovatelia v sťažnosti namietajú porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods.1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu, ktorým najvyšší súd odmietol ich dovolanie proti potvrdzujúcemu rozsudku krajského súdu ako neprípustné.

Sťažovatelia zhodne so svojimi dovolacími námietkami proti rozsudku krajského súdu v sťažnosti namietajú nedostatočné odôvodnenie a nesprávne skutkové a právne závery rozsudku krajského súdu (v spojení s rozsudkom okresného súdu). V nadväznosti na to sťažovatelia namietajú nesprávne a nedostatočne odôvodnené závery najvyššieho súdu pri posúdení týchto jeho dovolacích námietok, ako aj nesprávne závery najvyššieho súdu o absencii väd konania v zmysle § 237 OSP, ktoré by zakladali prípustnosť dovolania aj proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho krajského súdu.

Ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru uvádza, že otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky na uskutočnenie dovolacieho konania, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, a nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (*mutatis mutandis* II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Zo subsidiárnej štruktúry systému ochrany ústavnosti ďalej vyplýva, že práve všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie práv a slobôd vyplývajúcich z ústavy alebo

dohovoru (I. ÚS 4/00), preto právomoc ústavného súdu pri ochrane práva každého účastníka konania nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. II. ÚS 13/01), alebo všeobecné súdy neposkytnú ochranu označenému základnému právu sťažovateľa v súlade s ústavnoprocenými princípmi, ktoré upravujú výkon ich právomoci.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. V zásade preto nie je oprávnený posudzovať správnosť skutkových a následne na nich založených právnych záverov všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov v konkrétnom prípade viedli k rozhodnutiu (obdobne napr. III. ÚS 78/07, IV. ÚS 27/2010). Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov (II. ÚS 193/2010).

Do právomoci ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ústavy však patrí kontrola zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, III. ÚS 271/05, III. ÚS 153/07). O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak ústavný súd zistí interpretáciu a aplikáciu právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Ústavný súd po preskúmaní rozsudku krajského súdu a uznesenia najvyššieho súdu, ktorým bolo odmietnuté dovolanie sťažovateľov proti rozsudku krajského súdu z dôvodu nezistenia väd konania podľa § 237 OSP (ktoré jedine mohli zakladať prípustnosť dovolania

smerujúceho proti potvrdzujúcemu rozsudku krajského súdu), nezistil žiadne okolnosti, ktoré by mohli spochybniť udržateľnosť záverov najvyššieho súdu z hľadiska princípov spravodlivého procesu.

Pokiaľ ide o námietku sťažovateľov o nedostatočnom odôvodnení rozsudku krajského súdu, uvedenú dovoláciu a následne sťažnostnú námietku, najvyšší súd vyčerpávajúcim spôsobom preskúmal v rámci dovolacieho konania a s jeho závermi sa ústavný súd v celom rozsahu stotožnil. Najvyšší súd sa podrobne a dôsledne vysporiadal so sťažovateľmi namietaným nedostatočným odôvodnením rozsudku krajského súdu, ktoré podľa sťažovateľov malo zakladať existenciu vady konania podľa § 237 písm. f) OSP), t. j. odňatie možnosti konať pred súdom. Najvyšší súd v súlade so svojou judikatúrou ustálil, že nedostatočné odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku môže zakladať vadu konania podľa § 237 písm. f) OSP, avšak po prieskume dôvodov rozsudku krajského súdu takúto vadu nezistil.

Pokiaľ ide o námietku nesprávnych skutkových a právnych záverov v rozsudku krajského súdu (v spojení s rozsudkom okresného súdu), najvyšší súd v súlade so svojou judikatúrou označené dovolacie námietky sťažovateľov nevyhodnocoval v rámci skúmania vady konania podľa § 237 písm. f) OSP, t. j. odňatie možnosti konať pred súdom [ani ostatných väd konania podľa § 237 písm. f) OSP], pričom za stavu, keď najvyšší súd dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky prípustnosti dovolania podľa § 237 OSP, posudzovanie záverov krajského súdu v súlade s ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku bolo vylúčené z prieskumnej právomoci najvyššieho súdu v konaní o dovolaní sťažovateľov. Ústavný súd konštatuje, že postup najvyššieho súdu vo vzťahu k sťažovateľmi namietaným záverom krajského súdu v dovolaní bol plne súladný s ustálenou judikatúrou najvyššieho súdu a nie je možné ho hodnotiť ako ústavne nekonformný.

Najvyšší súd svoje rozhodnutie odôvodnil (v častiach namietaných sťažovateľmi) takto:

„Proti rozsudku odvolacieho súdu podali žalovaní 1/ až 3/ dovolanie. Jeho prípustnosť a dôvodnosť odvodzovali z ustanovenia § 237 písm. d) a f) O.s.p. a z ustanovení § 241 ods. 2 písm. b) a c) O.s.p. ...

S prihliadnutím na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou zo závažných procesných väd vedúcich k vydaniu tzv. zmätočného rozhodnutia, neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p, ale sa zaoberal aj otázkou, či konanie a rozhodnutie odvolacieho súdu nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka, nedostatku riadneho zastúpenia procesné nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, o prípad nedostatku návrhu na začatie konania vo veciach, ktoré možno začať len na návrh, o prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, či o prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným). Takéto vady konania ale v dovolacom konaní neboli zistené...“

K sťažovateľmi namietanej vade konania podľa § 237 písm. d) OSP najvyšší súd uviedol:

„Podľa ustanovenia § 159 ods. 3 O. s. p. len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova.

Prekážka rozsúdenej veci (res iudicata) svojou podstatou patrí k procesným podmienkam a jej existencia (zistenie) v každom štádiu konania vedie k zastaveniu konania. ...

Žalovaní poukazujú na skutočnosť, že k tejto vade konania malo dôjsť v súvislosti skonaním vedeným na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 5 C 1122/1998, konkrétne s rozhodnutím č.k. 5 C 1122/1998-174 zo 6. marca 2008.

Dovolací súd z pripojeného spisu Okresného súdu Dolný Kubín, sp. zn. 5 C 1122/1998 zistil, že na strane žalobcu v tejto veci vystupoval ako účastník konania O. so sídlom..., na strane žalovaného vystupoval D. H., bývajúci... a predmetom konania bolo vypratanie nehnuteľností.

Z obsahu spisu vyplýva, že v konaní, na ktoré žalovaní poukazujú - sp. zn. 5 C 1122/1998 - a v predmetnom konaní (sp. zn. 7 C 123/2010), pokiaľ ide o okruh

účastníkov, nevystupovali tí istí účastníci. Jediným totožným účastníkom v oboch konaniach je žalovaný 1/. Je síce pravdou, že žalobca v predmetnom konaní je právnym nástupcom žalobcu konania sp. zn. 5 C 1122/1998, avšak viazanosť výrokom právoplatného rozsudku je potrebné posudzovať v spojení s jeho odôvodnením a z rovnakého pohľadu je potrebné hodnotiť aj otázku, či prejednaníu veci nebráni prekážka veci právoplatne rozhodnutej. Konanie vedené pod sp. zn. 5 C 1122/1998 bolo právoplatne skončené rozsudkom z 9. marca 2010, č. k. 5 C 1122/1998-287 tak, že návrh na vypratanie nehnuteľností bol zamietnutý z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie, t.j. že žalobcovi nesvedčí vlastnícke právo. Uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť 2. októbra 2010 v spojení s potvrdzujúcim uznesením Krajského súdu v Žiline z 27. júla 2010, sp. zn. 8 Co 166/2010, tak, že súd návrh zamietol z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie na strane žalobcu. Pokiaľ súd návrh zamietla z tohto dôvodu, nezaoberá sa už ostatnými zákonnými podmienkami preukazujúcimi oprávnenosť žalovaného nároku. Takto tomu bolo aj v predmetnej veci. Okresný súd Dolný Kubín v konaní po zistení, že žalobca nie je aktívne legitimovaný, už ostatné podmienky ďalej neskúmal. Rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín, č. k. 5 C 1122/1998-174 zo 6. marca 2008, na ktorý poukazujú žalovaní 1/ až 3/, nikdy nenadobudol právoplatnosť, pretože bol zrušený uznesením Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 8 Co 261/2008. Už pre tento samotný dôvod nemôže rozhodnutie č. k. 5 C 1122/1998-174 zo 6. marca 2008, tvoriť prekážku veci rozsúdenej vo vzťahu k predmetnému konaniu. Vzhľadom na uvedené dovolateľmi vytykaná vyššie uvedená vada konanie nezaťažila.“

K sťažovateľmi namietanej vade konania v zmysle § 237 písm. f) OSP, ktorá podľa nich spočívala v tom, že rozhodnutie krajského súdu nie je dostatočne odôvodnené, najvyšší súd uviedol:

„Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.“

To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP, Judikatúra tohto súdu teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie aj v náleze sp.zn. III. ÚS 119/03-30. Ústavný súd už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (sp.zn. IV. ÚS 115/03).

Podľa § 219 ods. 2 O. s. p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Ustanovením § 219 ods. 2 O. s. p. je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvého stupňa, a to po skutkovej, ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvého stupňa, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvého stupňa, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že ďalšie závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvého stupňa. Odvolací súd prirodzene musí odpovedať na podstatné a právne významné dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplniť ďalšie dôvody. Inak sa dostane mimo limitov práva na spravodlivý proces, ktoré je chránené nielen či. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ale aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších stupňov zodpovedajú vyššie uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávany prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Súd prvého stupňa uviedol, že návrh zamietol z dôvodu, že miestnosti, ktoré užívajú žalovaní nie sú bytom v právnom slova zmysle, resp. že sú služobným bytom a vôbec nebol preukázaný vznik práva osobného užívania bytu, ktorý sa zmenil na nájom, či spoločný nájom, a teda žalovaným nepatri právo na bytovú náhradu, S odôvodnením rozsudku súdu prvého stupňa sa stotožnil aj odvolací súd. Ich rozhodnutia nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súdy sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlili od znenia príslušných ustanovení a nepopreli ich účel a význam.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že skutkové a právne závery súdu prvého stupňa nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, a preto aj odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ako celok s poukazom na ustanovenia § 219 ods. 2 O. s. p. spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O. s. p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalovaných. Ako vyplýva aj z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. sp. zn. I. ÚS 188/06).“

K sťažovateľmi namietanej inej vade konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) OSP najvyšší súd uviedol:

«Žalovaní 1/ až 3/ svoje dovolanie odôvodnili aj tým, že v konaní došlo k inej vade konania (§ 241 ods. 2 písm. b) O. s. p.). Za inú vadu konania považovali skutočnosť, že odvolací súd sa vo svojom rozsudku vôbec nezaoberal prvým rozhodnutím súdu prvého stupňa č. k. 5 C 1122/1998-175 zo 6. marca 2008, ktoré podľa ich názoru spočíva na

objektívnom a v podstate na správnom právnom posúdení veci, ale iba rozhodnutím sp. zn. 7 C 123/2010. Podstatou tejto dovolacej námietky žalovaných je spochybňovanie úplnosti, resp. správnosti skutkových záverov súdov nižšieho stupňa.

Iná vada konania je procesná vada, ktorá na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p, nezakladá zmätočnosť rozhodnutia Je právne relevantná, ak mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Z hľadiska dovolateľmi tvrdenej existencie tzv. inej vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. treba uviesť, že dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tvrdenia o tomto dovolacom dôvode až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné (o tento prípad ale v prejednávanej veci nejde).

Nesprávnosť, resp. nedostatočnosť zistení skutkového stavu veci súdmi nižších stupňov, nemôže byť v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 O. s. p. samo osebe dôvodom dovolania. Dovolanie totiž nie je „ďalším“ odvolaním, ale je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným na nápravu len výslovne uvedených procesných (§ 241 ods. 2 písm. a/ a b/ O.s.p.) a hmotnoprávných (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.) vád. Preto sa dovolaním nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.»

K sťažovateľmi namietanému nesprávnemu právnomu posúdeniu veci v zmysle § 241 ods. 2 písm. c) OSP najvyšší súd uviedol:

„Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo o sebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia žalovaných 1/ až 3/ boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), nezakladali by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O. s. p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových

záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesné prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).“

V závere odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyšší súd uviedol:

„Vzhľadom na uvedené možno preto zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O. s. p. a iné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli dovolacím súdom zistené. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaných 1/ až 3/ v súlade s § 218 ods. 1 písm. d v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.“

Podľa názoru ústavného súdu takto koncipované uznesenie najvyššieho súdu je určité a zrozumiteľné, bez vnútorných rozporov a zaujíma stanovisko k podstate dôvodov uvedených v dovolaní. Podľa názoru ústavného súdu takého rozhodnutie nie je neodôvodnené alebo arbitrárne, a preto nie je z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, čo by malo za následok porušenie základného práva alebo slobody (podobne aj IV. ÚS 43/04) sťažovateľa. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné a arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Ústavný súd pri preskúmaní uznesenia najvyššieho súdu dospel k záveru, že najvyšší súd sa primerane vysporiadal s argumentáciou sťažovateľov, správne ustálil skutkový stav veci a relevantné zákonné ustanovenia aplikoval spôsobom, ktorý neodporuje ich zneniu, účelu ani označeným článkom ústavy. Nezistil žiadne skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné toto rozhodnutie označiť za nezlučiteľné s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou ustanovenými princípmi súdneho rozhodovania (čl. 144 ods. 1 ústavy).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd uzatvára, že nezistil možnosť porušenia čl. 46 ods. 1 ústavy ani čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu, preto sťažnosť sťažovateľov odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže sťažnosť bola ako celok odmietnutá, bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľov formulovanými v jej petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. novembra 2014